

ชื่อเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลว : กรณีศึกษา 2561

ผู้จัดทำ นางสาวพรรณทิพ แสงสว่าง พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ ตึกผู้ป่วยในหญิง โรงพยาบาลสุพรรณ

บทคัดย่อ

โรคหัวใจล้มเหลว เป็นภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง มีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เป็นปัญหาสาธารณสุขของทุกประเทศทั่วโลก ปัจจุบันมีประชากรทั่วโลกป่วยด้วยภาวะหัวใจล้มเหลวประมาณ 26 ล้านคน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีก 46% ภายในปี 2573 และมีข้อมูลว่าคนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี 1 ใน 5 คนมีโอกาสเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต จากจำนวนผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวที่มีแนวโน้มสูงขึ้น มีข้อมูลในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ที่ 5-7% อัตราการเสียชีวิตจากภาวะนี้ในประเทศไทยไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด ข้อมูลของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเฉียบพลันที่ได้รับการรักษา แบบผู้ป่วยใน จากการศึกษา THAI-ADHERE Registry ระบุว่าอัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยในอยู่ที่ 5.5% โดยจำนวนวันนอน โรงพยาบาลมีค่ามัธยฐานอยู่ที่ 7.5 วัน โดยทั่วไปอัตราการเสียชีวิตของภาวะหัวใจล้มเหลวอยู่ที่ 10% ต่อปี และ 50% ของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเสียชีวิตภายใน 5 ปีหลังได้รับการวินิจฉัย ซึ่งหลังจากผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัย ผู้ป่วยมักต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำ นอกจากนี้จะส่งผลต่อผู้ป่วยแล้ว ภาวะหัวใจล้มเหลวยังมีผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลอีกด้วย จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพยาบาลผู้ป่วยโรค หัวใจล้มเหลว ซึ่ง ในการดูแลผู้ป่วยโรคนี้ พยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยก็มีบทบาทสำคัญในการให้การพยาบาลผู้ป่วยและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว เพื่อให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ปลอดภัย และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง โดยใช้กระบวนการพยาบาลตั้งแต่แรกเริ่ม ต่อเนื่องครอบคลุม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์และจิตวิญญาณ จนถึงระยะก่อนจำหน่ายได้อย่างถูกต้อง การให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนแก่ผู้ป่วยและญาติมีความจำเป็นมากเพราะถ้าผู้ป่วยไม่เข้าใจ หรือขาดความรู้และปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง จะทำให้เกิดผลเสียต่อตัวผู้ป่วยเอง โดยการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลวเพื่อ ให้ผู้ป่วยและญาติมีความรู้เกี่ยวกับโรค หัวใจล้มเหลวและ สามารถดูแลปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนหรืออันตรายเกี่ยวกับ โรคหัวใจล้มเหลว ได้ถูกต้อง จากกรณีศึกษาผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลวในตึกผู้ป่วยในหญิง พบว่าผู้ป่วยมีปัญหาทางการพยาบาลทั้งหมด 7 ปัญหา ระหว่างผู้ป่วยนอนพักรักษาตัวในตึกผู้ป่วยในหญิง ได้ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง รวบรวมปัญหาและวางแผนการจำหน่ายร่วมกับพยาบาล ในตึกผู้ป่วยในทุกวัน ซึ่งปัญหาทั้งหมดได้รับการแก้ไข นอกจากนี้พบว่าผู้ป่วยและญาติยังขาดความรู้ในการดูแลตนเอง มีพฤติกรรมการดูแลตนเองไม่เหมาะสม ด้านการรับประทานอาหารและการจำกัดน้ำ รวมถึงการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน ดังนั้นผู้จัดทำจึงได้จัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ป่วยและญาติสามารถดูแลตนเอง และผสมผสานกิจกรรมการช่วยเหลือการสอน ให้คำปรึกษา ฝึกฝนทักษะ การดูแลตนเองตามการรักษาที่จำเป็น เช่นการฝึกทักษะในการสังเกตการบวม โดยสอนวิธีกดหน้าแข้ง สอนวิธีการชั่งน้ำหนัก แนะนำการจัดหาเครื่องชั่งน้ำหนัก ระบุบอกตวงน้ำให้ผู้ป่วยกลับบ้าน กรณีที่ผู้ป่วยจัดหาเองได้ เพื่อ ช่วยในการลดอัตราการกลับมารักษาซ้ำและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเกิดภาวะ แทรกซ้อน ช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้

ผลที่ได้จากการศึกษา

1. พยาบาลสามารถดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลว ได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน
2. เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรทางการพยาบาลที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการให้การพยาบาล
3. ผู้ป่วยและญาติมีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคหัวใจล้มเหลวได้ถูกต้อง
4. ผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลวไม่กลับมารักษาซ้ำเนื่องจากการปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง

ผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้แนวทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลว ควบคู่กับการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่เหมาะสมจนสามารถปฏิบัติตัวได้เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันตลอดจนการวางแผนการจำหน่ายเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การรักษามีประสิทธิภาพให้ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มีชีวิตที่เหมาะสม ชะลอความก้าวหน้าของโรค รักษาและควบคุมโรคที่เป็นปัจจัยเสี่ยงหรือเป็นสาเหตุของการทำงานผิดปกติของโรคหัวใจ ลดปัจจัยที่ทำให้เสียชีวิตได้